

Құндылықтар негізінде функционалдық сауаттылықты қалыптастыру

**Формирование
функциональной
грамотности на основе
ценностей**

Мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығы дегеніміз – оқушының пәнді терең түсіну қабілетін дамыту, алған білімін сыныптан тыс жерде, кез келген жағдайда тиімді пайдалана білуін қамтамасыз ету.

Функционалдық сауаттылықтың бірнеше негізгі түрлері бар:

Сөйлеу әрекетінің барлық түрлерінде еркін сөйлеуді көздейтін **коммуникативтік сауаттылық**; басқа біреудің ауызша және жазбаша сөзін барабар түсіну қабілеті және өз ойын өз бетінше жеткізе алу;

Функциональная грамотность школьников-это развитие у школьника способности к глубокому пониманию предмета, обеспечение умения эффективно использовать полученные знания во внеурочной деятельности, в любой ситуации.

Существует несколько основных видов функциональной грамотности:

Коммуникативная грамотность, предполагающая свободное владение речью во всех видах речевой деятельности; способность адекватно понимать чужую устную и письменную речь и умение самостоятельно выражать свои мысли;

Ақпараттық сауаттылық - оқулықтар мен анықтамалық әдебиеттерден ақпаратты іздеу, интернеттен және білім беру дискілерінен, сондай-ақ басқа да әртүрлі көздерден ақпаратты алу, ақпаратты өндөу және жүйелеу және оны әртүрлі тәсілдермен ұсыну қабілеті.

Информационная грамотность-способность искать информацию в учебниках и справочной литературе, извлекать информацию из интернета и образовательных дисков, а также из других различных источников, обрабатывать и систематизировать информацию и представлять ее различными способами.

Іс-әрекет сауаттылығы - ұйымдастырушылық қабілеттер мен дағдылардың көрінісі, іс-әрекетке мақсатын қою және ауызша тұжырымдау, жоспарлау және қажет болған жағдайда оны өзгерту, осы өзгерістерді ауызша дәлелдеу, өзін-өзі бақылауды, бағалауды жүзеге асыру, түзету және т.б

Грамотность действий-проявление организаторских способностей и навыков, постановка и устная формулировка цели деятельности, планирование и при необходимости ее изменение, устное доказательство этих изменений, осуществление самоконтроля, оценки, коррекция и. т. д.

Бастауыш сынып оқушыларының функционалдық сауаттылықтарының мазмұны келесі құзыреттіліктерден көрінеді.

Содержание функциональной грамотности младших школьников проявляется в следующих компетенциях.

оку, жазу сауаттылығынан

жаратылыстану ғылымындағы сауаттылығынан

математикалық сауаттылығынан

компьютерлік сауаттылығынан

денаулық мәселесіндегі сауаттылықтан

құқықтық сауаттылығынан

грамотность чтения, письма

от грамотности в естественных науках

математической грамотности

компьютерной грамотности

от грамотности в вопросах здоровья

правовой грамотности

Развитие функциональной грамотности школьников-один из актуальных вопросов в сфере образования

TIMSS (TRENDS IN MATHEMATICS AND SCIENCE STUDY)

Зерттеудің мақсаты – бастауыш және орта мектеп оқушыларының математика және жаратылыстануғылымдарындағы дайындығын бағалау.

Зерттеудің негізгі ерекшелігі оқушылардың белгілі білім жиынтығының зерттелетіні болып табылады.

TIMSS зерттеуінде қатысу халықаралық салыстырмалы объективті ақпаратқа қол жеткізу мен қазақстандық білім беру жүйесінің күшті және әлсіз жақтарын анықтауға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар зерттеу нәтижелері мемлекеттік дереккордағы ақпаратқа талдау жасауға жол ашып, оқушылардың жетістіктеріне әсер ететін факторларды анықтап, білім беру саясатын жетілдіруге бағытталған ұсыныстарды даярлауға мүмкіндік береді.

Цель исследования-Оценка подготовленности учащихся начальной и средней школы в области математики и естественных наук.

Зерттеудің негізгі ерекшелігі оқушылардың белгілі білім жиынтығының зерттелетіні болып табылады.

Участие в исследовании TIMSS позволит получить доступ к международной сравнительно объективной информации и выявить сильные и слабые стороны казахстанской системы образования.

Кроме того, результаты исследования позволяют проанализировать информацию в государственных базах данных, выявить факторы, влияющие на успешность учащихся, подготовить предложения, направленные на совершенствование образовательной политики.

С 2023 года исследование TIMSS будет проводиться в компьютерном формате.

2023 жылдан бастап TIMSS зерттеуі компьютерлік форматта өткізілетін болады.

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЗЕРТТЕУ

Қазақстан TIMSS зерттеуінің **төрт** циклінде қатысқан (2007, 2011, 2015, 2019). TIMSS-2007 зерттеуінде 141 казақстандық мектептің 3 990 төртінші сынып оқушысы қатысты, ал TIMSS 2011 зерттеуінде – 154 мектептен 8775 оқушы, соның ішінде 4 385 төртінші сынып оқушысы мен 4 390 сегізінші сынып оқушысы, TIMSS 2015 зерттеуінде – 179 мектептен 9 579 оқушы, сонын ішінде 4710 төртінші сынып оқушысы мен 4 869 сегізінші сынып оқушысы қатысты. TIMSS-2019 зерттеуінде – 176 мектептің 9 244 оқушысы, сонын ішінде 4 791 төртінші сынып оқушысы мен 4 453 сегізінші сынып оқушысы қатысты.

2021 жылдан бастап Қазақстан TIMSS-2023 жана зерттеу кезеңінде қатысуға дайындалуда.

ИССЛЕДОВАНИЕ В КАЗАХСТАНЕ

Казахстан участвовал в четырех циклах исследования TIMSS(2007, 2011, 2015, 2019). В исследовании TIMSS-2007 приняли участие 3 990 четвероклассников из 141 казахстанской школы, а в исследовании TIMSS 2011 – 8775 учащихся из 154 школ, в том числе 4 385 четвероклассников и 4 390 восьмиклассников, в исследовании TIMSS 2015 – 9 579 учащихся из 179 школ, в том числе 4 710 четвероклассников и 4 869 восьмиклассников по поводу. В исследовании TIMSS-2019 приняли участие 9 244 учащихся 176 школ, в том числе 4 791 четвероклассник и 4 453 восьмиклассника.

С 2021 года Казахстан готовится к участию в новом исследовательском этапе TIMSS-2023.

- • Тест тапсырмалары бар буклеттер;
- • Мектеп әкімшілігіне арналған саулнама;
- • Оқушыларға арналған саулнама;
- • Математика және жаратылыстану пәні мүғалімдеріне арналған саулнама;
- • Ұлттық үйлестірушіге арналған нұсқаулық;
- • Облыстық үйлестірушіге арналған нұсқаулық;
- • Мектеп үйлестірушісіне арналған нұсқаулық;
- • Тест өткізу туралы нұсқаулық;

- • Буклеты с тестовыми заданиями;
- • Анкета для администрации школы;
- • Анкета Для учащихся;
- • Анкета для учителей математики и естествознания;
- • Руководство для национального координатора;
- • Инструкция для областного координатора;
- • Руководство для школьного координатора;
- • Инструкция по проведению теста;

→ 2023 жылдан бастап TIMSS зерттеуі компьютерлік форматта өткізілетін болады.

Исследование TIMSS с 2023 годабот будет проводиться в компьютерном формате.

TIMSS ЗЕРТТЕУІНІҚ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

TIMSS халықаралық зерттеуі **математика** бойынша оқушылардың қабілеттін анықтайтын тест тапсырмаларының мазмұнына ерекше көңіл бөлінеді.

Математика бойынша мазмұнды блоктары:

Оқу-тәнымдық іс-әрекет түрлеріне қарай

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ TIMSS

В международном исследовании TIMSS особое внимание уделяется содержанию тестовых заданий, определяющих способности учащихся по математике.

Содержательные блоки по математике:

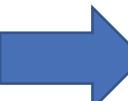
По видам учебно-познавательной деятельности

Тесттің жаратылыстану бөліміне тәмендегі мазмұнды блок тапсырмалары кіреді:

- Биология
- Физикалық ғылымдар
- География және астрономия

TIMSS зерттеуінің жаратылыстану бағыты:

-
- қоршаған әлемдегі өзгерістерді және проблемаларды анықтау;
 - зерттеулерге негізделген қорытындылар жасау;
 - адамның әрекеттерімен енгізілетін нақты шешімдерді қабылдау үшін жаратылыстану білімін қолдану.

Естественнонаучная часть теста включает следующие содержательные блок-задания:

- Биология
- Физические науки
- География и астрономия

Естественнонаучное направление исследования TIMSS:

- выявление изменений и проблем в окружающем мире;
- делать выводы, основанные на исследованиях;
- использование естественнонаучных знаний для принятия конкретных решений, вносимых человеческими действиями.

1 - сұрақ

Төменгі сатыдағы өсімдіктер мен жоғары сатыдағы өсімдіктердің айырмашылығын анықтап жазыңыз.

2 - сұрақ

Күн мен Айдың арасындағы бір айырмашылықты жазыңыз.

3 - сұрақ

Келесі денелердің қайсысы тоттануы мүмкін?

- a) ағаш үгінділері
- b) ішуге арналған пластмасса түтікше
- c) темір шеге
- d) шыны моншақтар

Вопрос 1

Определите и запишите различия между растениями на более низкой стадии и растениями на более высокой стадии.

Вопрос 2

Запишите одну разницу между Солнцем и Луной.

Вопрос 3

Какое из следующих тел может ржаветь?

- a) древесные опилки
- b) трубка пластмассовая для питья
- c) железный гвоздь
- d) стеклянные бусины

По направлению грамотности чтения

Функционалдық сауаттылықты қалыптастыруды «Күнделік» әдісінің де маңызы зор. Бұл әдіс бойынша кез келген оқыған мәтінінің өзіне ұнаған тұстарын, ой салар сөздерін «Түртіп алу» стратегиясымен күнделігіне жазып отырады. Және жалпы өздеріне ұнаған мақал-мәтелдерді, афоризмдерді, шешендік сөздерді де жазып алып жүргүре баулу керек. Осы ретте шығармашылыққа жақын кейбір оқушылар сол дәптерге әңгіме, мақала, пікір жазып үйренуге мүмкіндік туады.

Ібырай Алтынсариннің «Таза бұлақ» әңгімесін оқыту барысында да әр жолаушының сөзінен құндылықтарды дамытатын ой түйгізіп, оқушыға әңгіме мазмұны бойынша қорытынды жасатқанда, функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырма ұсынуға болады.

Большое значение в формировании функциональной грамотности имеет метод «Күнделік». В этом методе любой прочитанный текст записывается в дневник со стратегией «прикасаться» к понравившемуся ему тексту, мыслящим словам. И вообще надо уметь выписывать понравившиеся пословицы, афоризмы, ораторские речи. При этом у некоторых учащихся, близких к творчеству, появляется возможность научиться писать в этой тетради рассказ, статью, рецензию.

В ходе обучения рассказу Ибрая Алтынсарина «Таза бұлақ» можно предложить ученику задание, направленное на развитие функциональной грамотности, при подведении итогов по содержанию рассказа.

Құндылықтар негізінде функционалдық сауаттылықты қалыптастыруда күтілетін нәтижелер:

Ожидаемые результаты в формировании функциональной грамотности на основе ценностей:

- терен ойлану, жеке рефлексиялық қабілеттерді дамыту;
- өз идеялары мен әрекеттерін талдау және оларға баға беру;
- ақпаратты өздігімен түсініп, жан-жақты талдап, тандап алу;
- өздігімен жаңа түсінік пен білім құрастыру;
- пікірталастарға қатысып, өз ойы мен пікірін дәлелдеу;
- шешім қабылдау және қыын мәселелерді шешу.

- углубленное мышление, развитие индивидуальных рефлексивных способностей;
- - анализировать и оценивать свои идеи и действия;
- - самостоятельно понимать, всесторонне анализировать и отбирать информацию;
- - самостоятельно конструировать новые понятия и знания;
- - участвовать в дискуссиях, аргументировать свои мысли и мнения;
- - принимать решения и решать сложные задачи.

Сыныптан тыс уақытта бастауыш сынып оқушыларында негізгі құндылықтарды қалыптастыру жолдары

**Пути формирования
нравственных ценностей
младших школьников во
внеурочное время**

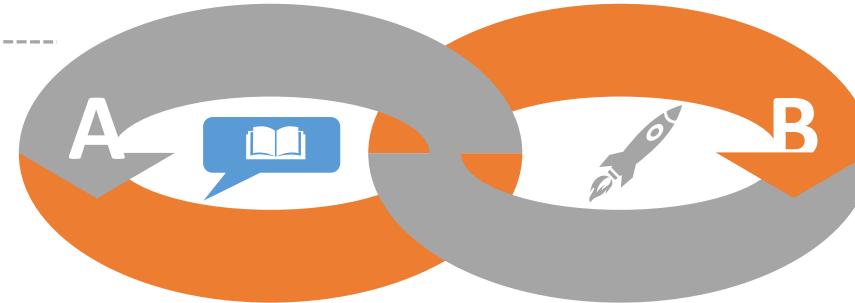
Мектепте және мектеп сыртында менгерген білімі мен құндылықтары арасындағы шиеленіс

Мектепте

жүйелілік

бірізділік

Мектептен тыс

еліктеушілік

Мәдениет пен антимәдениет шекаралары
арасындағы бұзылыс

дәстүрлілік

бейберекеттілік

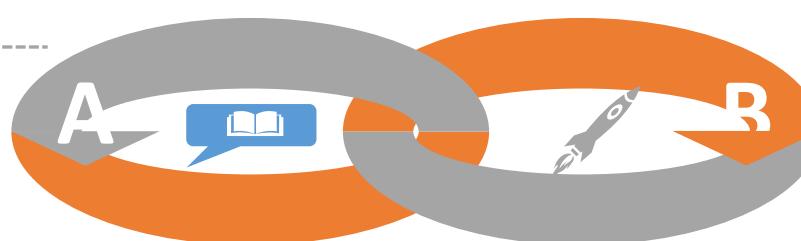
Знания, освоенные в школе и вне школы. Напряженность между ценностями

В школе

последовательность

последовательность

Вне школы

имитация

Разрыв между границами
культуры и антикультуры

традиционность

хаос

Сыныптан тыс жұмыс – бұл мектептегі оқушылардың бос уақытын үйымдастырудың бір түрі болып табылатын оқу-тәрбие жұмысының құрамдас бөлігі.

- 1**
Танымдық іс-әрекет (байқаулар, викториналар шешу, зерттеу жобалары, кездесу, экскурсия, тақырыптық кештер)
- 2**
Еңбектік іс-әрекет (өзіне қызмет ету, қайырымдылық шаралары, тазалық күндерін өткізу, сенбілікке қатысу)
- 3**
Спорттық іс-әрекет (жарыстар, достық кездесулер, спортшылармен кездесу, спорт мекемелеріне саяхат)
- 4**
Ойын түрлері (топтық, жүптық, рольдік ойындар)

Внеклассная работа является составной частью учебно-воспитательной работы, являющейся формой организации досуга учащихся в школе

- 1**
Познавательная деятельность (конкурсы, викторины, исследовательские проекты, встречи, экскурсии, тематические вечера)
- 2**
Трудовая деятельность (самообслуживание, благотворительные мероприятия, проведение дней чистоты, участие в субботнике)
- 3**
Спортивная деятельность (соревнования, дружеские встречи, встречи со спортсменами, экскурсии в спортивные учреждения)
- 4**
Виды игр (групповые, парные, ролевые игры)

Сыныптан тыс жұмыс – оқушыларға кеңінен позитивті әсер ету мүмкіндігі бар іс-әрекеттер жиынтығы

Танымдық іс-әрекет

Спорттық іс-әрекет

Еңбектік іс-әрекет

Ойын іс-әрекеті

«Әкелер кеңесі»

"Шақарым атындағы үш тілде оқытатын көпбейілді гимназия" КММ

«Менің ұлгі болар бір ісім» жобасы

«Ұстаз-ата-ана - шәкірт»
ынтымақтастығы

«Аналар алқасы»

Шақарым атындағы үш тілде оқытатын көпбейілді гимназия
"Аналар" клубы

Отбасылық дәстүрлер

«Совет отцов»

"Шақарым атындағы үш тілде оқытатын көпбейілді гимназия" КММ

Проект «Мой пример для подражания»

Сотрудничество
«учитель-родитель-ученик»

«Коллегия матерей»

Шақарым атындағы үш тілде оқытатын көпбейілді гимназия
"Аналар" клубы

Семейные традиции

Ынтымақтастық педагогикасы

START-UP

Ата-ана, мұғалім, оқушы

Қайырымдылық акциялары

«Қайырымдылық-жылы
жүректен»
акциясы

«Жомарт сынып»
акциясы

«Табиғатқа
қамқорлық» акциясы

«Қайырымдылық- жылы жүректен» акциясы

Мақсаты:

- ✓ Ата-анасыз қалған, толық емес отбасыларға моральды-материалдық тұрғыда қолдау көрсету
- ✓ Қайырымдылық көрсететін демеушілерді ұйымдастыру, көрсетілетін көмек түрін анықтау (киім-кешек, азық-түлік тағы басқа), комиссия құру

«Жомарт сынып» акциясы

Мақсаты:

- ✓ Балаларды мейірімділікке, жанашырлыққа, жолдастық көмекке тәрбиелеу
- ✓ «Қамқорлық», «Мейірімділік», «Қайырымдылық» тақырыбында көркем-сурет көрмесін үйымдастыру.
- ✓ Қалалық ерікті жастар үйымымен байланыс орнату

«Табиғатқа қамқорлық» акциясы

Мақсаты:

- ✓ Табиғатты қорғауға, аялауға тәрбиелеу
- ✓ Құстарға, жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу
- ✓ Табиғат байлығын қорғауға, ысырапшылдыққа жол бермеуге үйрету

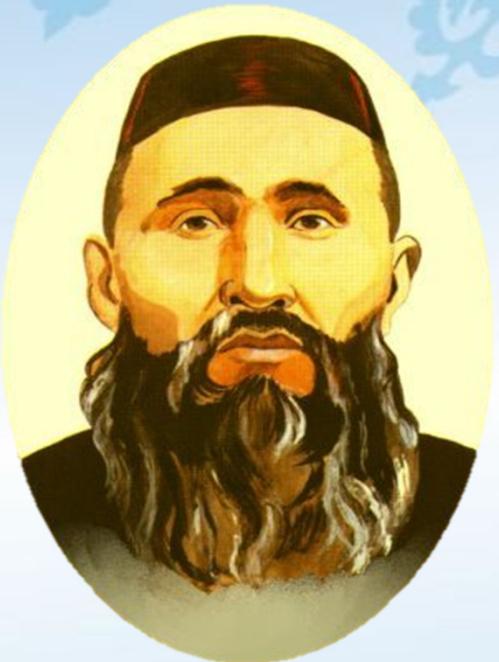
Қалалық «Лига добра» ерікті жастар үйымы, «Мейірім» студент ерікті жастар тобымен өткен пресс-конференция

Үй жануарларының ауруларын емдеу және алдын алу Семей қаласының арнайы ветеринарлық клиникаларында жүргізеді. Үй жануарларына қамқорлық жасау да -мейірімділік

Формирование системы ценностей в рамках национального воспитания

Ценности воспитания – это человек и семья, родина и образование, труд и здоровье , язык и культурное наследие, дружба
(из Концепции воспитания)

Войдя в школу, ощущаешь незримое «присутствие» поэта во всем: оформление фойе с высказываниями Шакарима, книжные полки библиотеки с произведениями, представляющими нравственный жизненный путь писателя, сокровищу его творчества. Это и кабинет Абая, где обращаешь внимание на баннер «Абай жолы- руханият әлемі», на котором видишь великий и тернистый «путь» жизни и творческих исканий поэта и мыслителя Абая Кунанбаева, выдающегося философа Шакарима Кудайбердиева и корифея мировой литературы Мухтара Ауэзова: дорогие, памятные места, начиная с Семея, затем Жидебай и Борли и заканчивая местечком Баканас, расположенный у острогов Шынгыстау. Их богатое наследие является духовной пищей казахского народа, имеющим непроходящее значение для будущих поколений

Задачи формирования базовых национальных ценностей решаются не только средствами учебных предметов, но и внеурочной деятельностью школьников. Это краеведческая работа, путешествия по историческим и памятным местам, творческие конкурсы, фестивали, праздники, спортивные соревнования, участие в социальных проектах и мероприятиях, встречи с интересными людьми, театральные постановки, литературно-музыкальные композиции, художественные выставки, акции благотворительности, творческие проекты

Национальное воспитание реализуется в рамках программы «Рухани жаңғыру», актуальность и значимость которой велико, так как программа ориентирована на возрождение духовно-культурного, литературного наследия великих личностей нашей нации и их ценностей, приобщение к патриотизму, расширение сферы применения родного языка

Сеть связи с организациями образования

НАО «Университет имени
Шакарима г.Семей»

КГУ "ОШ №190 имени
Шакарима Кудайбердыулы",
г.Алматы

КГУ «Средняя школа
№ 1 имени Шакарима,
г.Усть - Каменогорск

Сеть контактов с культурными организациями

Государственный
казахский музыкально-
драматический театр
имени Абая

Дом-музей Абая в
Жидебае

Литературно-
мемориальный музей
Достоевского

Мероприятия, посвященные юбилею поэта

Интеллектуальный турнир
по творчеству Шакарима

Научные конференции,
школьные олимпиады

Конкурс юных
художников и спортивные
соревнования
«Юбилейные старты»

Проект «Музейные уроки»

Реализации проекта «Ұлы дағ
мұрагерлері»:
экскурсии в Государственный
историко-культурный и
литературно-мемориальный
заповедник-музей Абая «Жидебай-
Борли»

«Театральные уроки»:
спектакли
Государственного
казахского музыкально-
драматического театра
имени Абая и русского
драматического театра
имени Ф.М.Достоевского

Тәрбие жұмысының мақсаты:

Тәрбиенің жана технологиясын пайдалана отырып, көптілділікке бағытталған, ұлттық тәлім нәрімен сусындаған жеке тұлғаны тәрбиелеу

Сыныпарадың рейтингі,
үздік оқушы» оқушы

- **Әдебиеттік оқу**
 - Оқу шаттығы (сыныппен бірге кітап оқу)
 - «Ата – анамның жұмысындағы бір күнім» әлеуметтік жобасы
 - « Отбасы шежіресі» зерттеу жұмысы
 - « Мың бір мақал, жұзбір жұмбақ», « Мыңнан тұлпар, жұзден жүйрік» интелектуалды ойындары
- **Дүниетану**
 - Әр түрлі тақырыптағы әлеуметтік жобалар мен зерттеу жұмыстары

- **Литературное чтение**
 - Чтение в радость (чтение книг с классом)
 - «Один день работы с родителями» социальный проект
 - «История родословной семьи» исследовательская работа
 - «Тысяча и одна пословица, сотня загадок», « Из тысячи быстрый, из ста находчивый» интеллектуальные игры
- **Познание мира**
 - Социальные проекты и исследовательские работы различной тематики

Сыныптан тыс уақытта оқушыларда негізгі құндылықтарды қалыптастыру жолдары

1. Сыныптан тыс жұмыстардың барлық түрлерінің саяси – идеялық мазмұны бай болуы керек;

2. Оқудан тыс тәрбие жұмысы арқылы оқушылардың жалпыадамзаттық құндылықтарын ашуға, дамытуға ықпал ету.

3. Кез-келген жұмыс түрі арқылы оқушыларға қуаныш әкеліп, олардың рухани сезімін оятып, қабілеті мен дарынын дамыту.

4. Ұжымда өмір сұруғе, іскерлікке, өз жолдастарына қамқор болуға, өз ойын ашық айтуда, өзін басқа адамның орнына қоя білуге, ынтымақтастықта жұмыс жасауға үйрету.

Пути формирования у учащихся основных ценностей во внеурочное время

1. Политико-идейное направление всех видов внеурочной деятельности учащихся должны быть содержательными.

2. Способствовать раскрытию, развитию общечеловеческих ценностей учащихся через внеучебную воспитательную работу.

3. Развивать творческие способности, таланты учащихся, пробуждать их духовные чувства, воспитывать активную личность.

4. Учить жить в коллективе, сотрудничать, умение заботиться о своих товарищах, открыто высказывать свои мысли, ставить себя на место другого человека.

- «Кытайлықтар ұлы қытай қорғанын, итальяндықтар сазды әуенімен таң қалдырса, қазақ халқы ұлттық құндылықтар мен бай тілін мактан етеді»

М.О.Әуезов

«Бастауыш мектептегі сабактарда тиімді кері байланысты жүзеге асыру.»

Нұр-Сұлтан қаласы,
№ 66 мектеп-лицейінің бастауыш сынып мұғалімі,
педагогика ғалымдарының магистрі, педагог-зерттеуші
Байбусинова Асель Валиевна

**Оқыту мен оқу үдерісінде кері байланыс
оқушылардың окуын жақсартуға ықпал ететін
құрал болып табылады.**

Кері байланыс дегеніміз не?

Кері байланыс (ағылш. feedback) – адамның өзі
куә болған оқиғаға немесе басқалардың
әрекетіне айтылған пікірі, реакциясы.

**Обратная связь в процессе обучения и
обучения является инструментом,
способствующим улучшению обучения
учащихся.**

Что такое обратная связь?

Обратная связь (англ. feedback) - мнение, реакция человека на событие, свидетелем которого он стал или на действия других.

Кері байланыс әрекетін ұйымдастыруда көзделетін басты мақсат:

- Оқушының саналы ішкі рефлексиясын даярлау, сол арқылы қазіргі кездегі маңызды болып саналатын өз бетімен еңбектену, бәсекеге қабілетті болу, алғырлық сияқты қабілеттерін дамыту.

Главная цель организации обратной связи:

Подготовить осознанную внутреннюю рефлексию ученика, тем самым развить такие способности, как самостоятельный труд, конкурентоспособность, предприимчивость, которые сегодня считаются важными.

Кері байланыс арқылы оқушы, мұғалім не алады? Қандай құндылықтар қалыптасады?

Оқушы өзінің оқудағы кемшіліктерін түсінуге көмектестін мәліметтер мен алға жылжуға нақты нұсқаулар алады;

Мұғалім оқытудағы жіберілген олқылықтар және өзінің әрекетіне, қызметіне (жаңа әдіс-тәсілдер, оқыту техникалары, сабакта уақытты тиімді пайдалану т.б.) өзгерістер енгізу көмектесетін мәліметтер алады.

**Что получает ученик, учитель
через обратную связь? Какие
ценности формируются?**

Ученик помогает понять свои недостатки в учебе и получает четкие указания на продвижение;

Учитель получает сведения о допущенных пробелах в обучении и изменениях в своей деятельности, деятельности (новые методы, техники обучения, эффективное использование времени на уроке и т.д.).

Кері байланыстың тиімді түрлері және ерекшеліктері:

Кері байланыстың формалары мен әдістері

- Жазбаша түсінік беру
- Бақылау
- Сұрақ-жауап /Блиц-сұрақтар/
- Жаппай /фронтальды/ сұрау
- Кері байланыс күнделігі
- Өзін-өзі бақылау дәптері
- Бір минуттық эссе
- Мини –тест
- Екі жұлдыз бір тілек
- Қалыптастыруышы тест т.б

Эффективные виды и особенности обратной связи:

Формы обратной связи и методы

- Дать письменное объяснение
- Контроль
- Вопросы-ответы / Блиц-вопросы/
- Массовый / фронтальный / запрос
- Дневник обратной связи
- Тетрадь для самоконтроля
- Минутное эссе
- Мини-тест
- Две звезды одно желание
- Формирующий тест и т. д

Кері байланысты ұсынғанда мынандай ережелерді ұстанған жөн:

- Позитивті болу;
- Бағалаушы болмау;
- Кеңес бермеу, үйретпеу, тек ұсыныс жасау;
- Үңталандыруға ұмтылу;
- Сыпайы болу;
- Көмектесу, жәрдем беру;

При предоставлении обратной связи следует придерживаться следующих правил:

- Быть позитивным;
- Не быть оценщиком;
- Не советовать, не учить, а только внушать;
- Стремление мотивировать;
- Быть вежливым;
- Помощь, содействие;

КЕРІ БАЙЛАНЫСТЫҢ ӘДІС-ТӘСІЛДЕРІ

*Көңіл күй мен эмоциялық
жагдайды анықтауга арналған*

Сабактағы іс-әрекетке

Оқу материалының мазмұны

МЕТОДЫ И ПРИЕМЫ ОБРАТНОЙ СВЯЗИ

*Для определения настроения и
эмоционального состояния*

К деятельности на уроке

***Содержание учебного
материала***

Кері байланыс-тәжіреңиеде (Әдістер)

«Табыс баспалдағы» кері байланысы арқылы оқушы бойында мынадай құндылықтарды дамыта аламыз:

- Өзін—өзі бағалауға;
- Шынайылыққа;
- Әділдікке т.б.

Благодаря обратной связи "Лестница успеха" мы можем развивать следующие ценности у ученика:
Самооценки;
Реальности;
К справедливости и т.д.

«Екі жұлдыз, бір тілек » кері
байланысы арқылы оқушы бойында
мынадай құндылықтарды дамыта
аламыз:

- күрмет;
- шынайылық;
- әділдік

Через обратную связь «**Две звезды, одно желание**» мы можем развивать следующие ценности у ученика:

- уважение;
- искренность;
- справедливость

Құндылыққа бағытталған кері байланыстың тиімділігі:

Оқушылар үшін:

- өз-өзіне есеп беруге баулиды;
- кері байланыс арқылы оқушының қажеттілігін біле аламыз;
- оқушының өзіндік көзқарасы қалыптасады;
- Оқушының оқу үлгерімін жақсартуға болады ;
оқушының сынни көзқарасы қалыптасады.

Мұғалімдер үшін :

- оқытудағы кемшілік тұстарын анықтайды;
- келесі сабактың жоспарына өзгерістер енгізуге, түзетуге яғни оқытудың тиімді әдістәсілдерін таңдауға мүмкіндік береді;

Эффективность ценностно-ориентированной обратной связи:

Для учащихся:

- приучает к самоотдаче;
- с помощью обратной связи мы можем узнать потребности ученика;
- формируется самооценка ученика;
- можно улучшить успеваемость ученика ;
формируется критическое отношение ученика.

Для учителей :

- выявляет недостатки в обучении;
- позволяет вносить изменения в план следующего урока, корректировать, т. е.
- выбирать наиболее эффективные методы обучения;

Кері байланыстан күтілетін нәтижелер:

- -мұғалім мен оқушы арасындағы қарым-қатынас жақсарады;
- -оқушы өзінің мықты, осал тұсын анықтайды және алға жылжуға ықпал етеді;
- -оқушы тек бағалауды ғана емес, өз жұмысынан хабардар бола отырып, оқуға қызығушылығын арттырады;
- -мұғалім мен оқушы кері байланысына қарай өз жұмыстарын үйымдастыруға бағытталады;

Сондықтан да кері байланыстың тиімділігі арқылы оқыту мен оқу сапасын жақсартуға болады деп ойлаймын.

Ожидаемые результаты обратной связи:

- улучшаются отношения между учителем и учеником;
- ученик определяет свою сильную, уязвимую позицию и способствует продвижению вперед;
- учащийся не только оценивает, но и повышает интерес к учебе, осознавая свою работу;
- учитель и ученик будут направлены на организацию своей работы в зависимости от обратной связи;

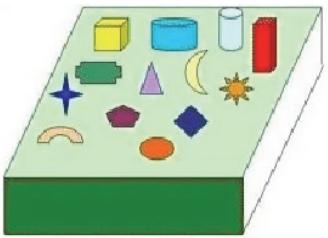
Поэтому я думаю, что через эффективность обратной связи можно улучшить качество обучения и обучения.

ОҚУ ПРОЦЕСІНДЕ ИНКЛЮЗИВТІЛІК ҚАҒИДАТТАРЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЖОЛДАРЫ

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
Инклюзивті білім беру орталығының директоры
Бутабаева Л.А.

ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ

Барлық балалар әртүрлі

Барлық балалар білім ала алады

Балалардың ұлты, бойы, жасы, жынысы, қабілеттері әртүрлі болады

Бала жүйеге емес, көрісінше, жүйе баланың қажеттіліктеріне бейімделеді

«... Білім беруді ұйымдастыру принципі ретінде инклюзия әлеуметтік-педагогикалық сипаттағы құбылыс болып табылады. Сол себепті инклюзия жеке баланың өзгеруі мен түзелуіне емес, оқу және әлеуметтік ортаның баланың мүмкіндіктеріне бейімделуіне бағытталған ...»

Ульф Янсон,
Stockholm University Білім беру департаментінің профессоры, Sweden

Всемирный доклад по мониторингу образования 2020 г.:
инклюзивность и образование

Концептуальная записка

UNESCO
Организация
Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры

Всемирный Доклад по Мониторингу Образования

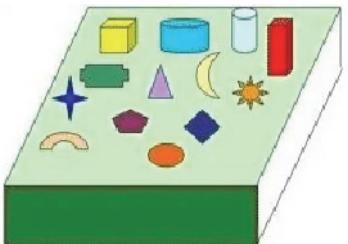
Инклюзивті білім беру үғымын түсінбеу себептері:

1. Ұзақ жылдар бойы инклюзиveti білім беру тек мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға ғана қатысты түсінілді. Мүмкіндігі шектеулі топтардың қызығушылықтарын қорғайтын мүдделі тараптар бұл терминде тек мүмкіндігі шектеулі жандардың білім алуына қатысты қолданған

2. «Инклюзивті білім беру тек материалдық ресурстармен қамтамасыз етуді ғана болжайды» шектеулі түсінігінің қалыптасуы

ИНКЛЮЗИВНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Все дети разные

Все дети могут обучаться

У детей разные способности, различные этнические группы, разный рост, возраст, происхождение, пол

Не ребенок адаптируется к системе, наоборот, система адаптируется к потребностям ребенка

«...Инклюзия как принцип организации образования является явлением социально-педагогического характера. Соответственно, инклюзия нацелена не на изменение или исправление отдельного ребенка, а на адаптацию учебной и социальной среды к возможностям данного ребенка...»

Ульф Янсон, Профессор Департамента образования
Stockholm University, Sweden

**Всемирный доклад
по мониторингу
образования 2020 г.:
инклюзивность и
образование**

Концептуальная записка

**Причины недопониманий
в определении понятия
инклюзивного образования:**

1. Долгое время инклюзивное образование понималось только в отношении детей с ограниченными возможностями развития. Заинтересованные лица, защищающие интересы групп с ограниченными возможностями, использовали термин только применительно к образованию лиц с ограниченными возможностями.

2. Сформировалось ограниченное понимание, согласно которому инклюзивное образование предполагает только обеспеченность материальными ресурсами.

НЕГІЗГІ ТҮСІНІКТЕР

(«Білім туралы», «Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдау қағидаларын бекіту туралы» бұйрықтарына сәйкес)

ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке-дара мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылар үшін білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс

ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУДІ ҚАЖЕТ ЕТETІN БАЛАЛАР – тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнаулы жағдайларға тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген балалар

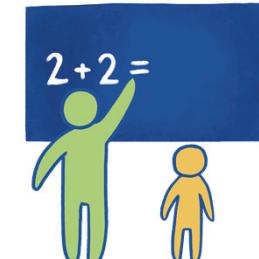
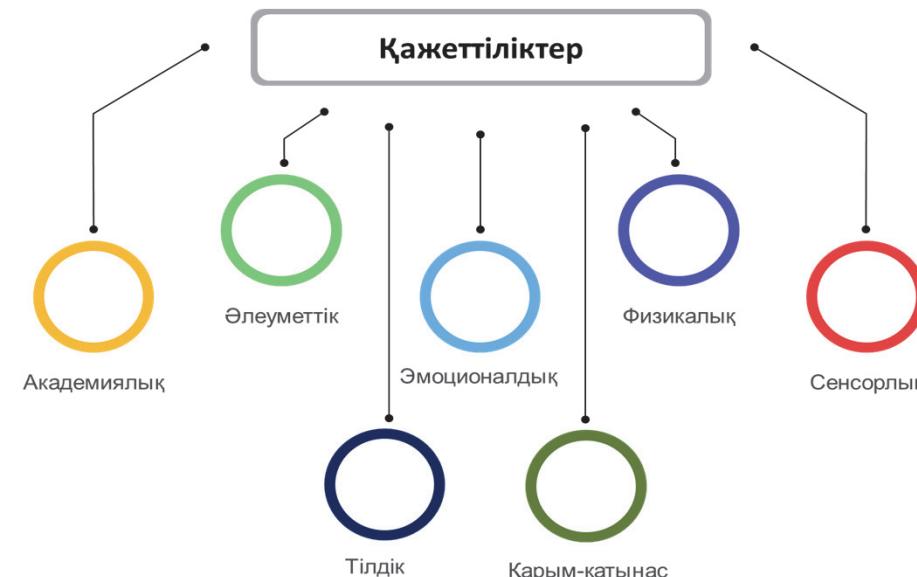
ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІН БАҒАЛАУ – білім алу үшін қажетті арнаулы жағдайларды айқындау

БІЛІМ АЛУ ҰШІН АРНАУЛЫ (арнайы) ЖАҒДАЙЛАР – ерекше білім беруді қажет ететін балалардың, сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі балалардың оларсыз білім беру бағдарламаларын менгеруі мүмкін болмайтын, оқу, сондай-ақ арнаулы (арнайы), жеке дамыту мен түзеудамыту бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық, оқу және өзге де құралдарды, тыныс-тіршілік ортасын, психологиялық-педагогикалық қолданап отыруды, медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайлар

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ – білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет

1. мінез-құлық және эмоционалдық проблемалары, қолайсыз психологиялық факторлары (отбасындағы тәрбиенің бұзылуы, бала-ата-ана және отбасы ішілік қарым-қатынастар) бар балалар
2. әлеуметтік-психологиялық, экономикалық, лингвистикалық мәдени сипаттағы кедергілері (әлеуметтік қауіпті отбасы балаларының педагогикалық немқұрайлылығы, жергілікті қоғамға бейімделуде қындықтарға тап болған балалар (босқындар, мигранттар, кандастар және т.б. отбасылар) бар балалар
3. даму мүмкіндіктері шектеуі (есту, көру, интеллект, сөйлеу, тірек-қимыл аппараты, психикалық дамуы тежелген және эмоционалдық-еріктік бұзылыстар) балалар

Реализация приоритетов государственной политики в области инклюзивного образования

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ

(В соответствии с приказами «Об образовании», «Об утверждении Правил психолого-педагогического сопровождения в организациях образования»)

Инклюзивное образование – процесс, обеспечивающий равный доступ к образованию для всех обучающихся с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей

лица (дети) с особыми образовательными потребностями – лица (дети), которые испытывают постоянные или временные потребности в специальных условиях для получения образования соответствующего уровня и дополнительного образования

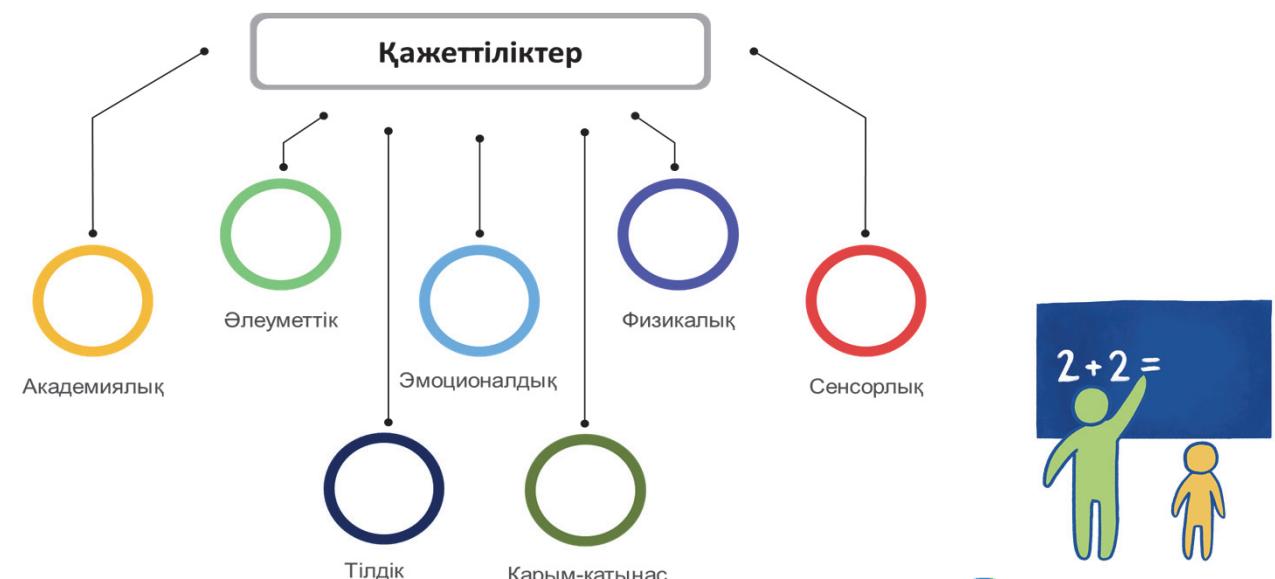
оценка особых образовательных потребностей – определение необходимых специальных условий для получения образования

специальные условия для получения образования – условия, включающие специальные учебные и индивидуально развивающие программы, методы обучения, технические, учебные и иные средства, среду жизнедеятельности, психолого-педагогическое сопровождение, медицинские, социальные и иные услуги, без которых невозможно освоение образовательных программ детьми с ограниченными возможностями

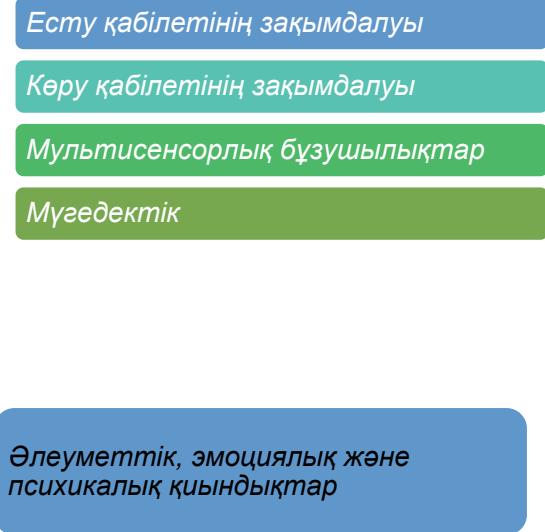
психолого-педагогическое сопровождение – системно-организованная деятельность, реализуемая в организациях образования, в процессе которой создаются социально-психологические и педагогические условия для успешного обучения и развития лиц (детей) с особыми образовательными потребностями на основе оценки особых образовательных потребностей

- С поведенческими и эмоциональными проблемами, неблагоприятными психологическими факторами (нарушений воспитания в семье, детско-родительских и внутрисемейных отношений)
- С барьерами социально-психологического, экономического, языкового культурного характера (педагогическая запущенность детей из семей социального риска, дети, испытывающие трудности адаптации в обществе (семьи беженцев, мигрантов, кандасов)
- С ограниченными возможностями развития (нарушениями слуха, зрения, интеллекта, речи, опорно-двигательного аппарата, задержкой психического развития и эмоционально-волевыми расстройствами).

Ерекше білім беру қажеттіліктері

Қындықтың сипаттамасы	Оқыту процесінің сипаттамасы	Қолдау сипаттамасы
<p>Оқытудағы спецификалық қындықтар</p> <p>Оқытуда қындықтары бар білім алушылар оқытудың бір немесе бірнеше нақты аспекттерінде қындықтарға көзігеді. Бұл топқа «дислексия», «дискалькулия» және/немесе «диспраксия» диагнозы бар білім алушылар жатады. Оқытуда қындықтары бар балалардың диагнозы тиісті маманмен қойылады. Мектеп бұл терминдерді тек білім алушылардың ерекше қажеттіліктерін сипаттауда ғана пайдалануы тиіс. Қындықтың ауырлық деңгейлері женілден ауырға дейін күрделенуі мүмкін.</p>	<p>Қажеттіліктерімен қатар кейбір білім алушылар ақпаратты есте сақтауда және өңдеуде қиналуы мүмкін, үйымдастыру және координацияда қындықтар кездесуі мүмкін.</p> <p>Саяттылықта байланысты спецификалық қындықтар (немесе диагностикаланған дислексия): білім алушылар жылдам әрі қатесіз оқуда айқын және тұрақты қындықтарға ие. Білім алушы жазған кезде қиналуы мүмкін, дұрыс түсінбеуі мүмкін, жазуы және пунктуациясы түсініксіз болуы мүмкін.</p> <p>Санауга байланысты спецификалық қындықтар (немесе диагностикаланған дискалькулия): білім алушы сандарға қатысты негізі үғымдарды менгеруде айқын және тұрақты қындықтарға көзігү мүмкін.</p> <p>Козғалыс дәғдыштарындағы спецификалық қындықтар (немесе диагностикаланған диспраксия): білім алушы қымыл-қозғалыста айқын және тұрақты қындықтарға көзігү мүмкін. Білім алушының ұсақ және ірі моторикасын дамытуда қындықтар болуы мүмкін. Және ол секіру, допты қағып алу секілді қозғалыстарда еркінен тиіс қымылдағандай көріні мүмкін. Білім алушы тәпе-тендікті, координацияны сақтай алмауы мүмкін.</p>	<p>Бұл білім алушылардың көпшілігі үшін қажеттіліктер жоғары сапалы оқытуды, саралады және қолдауды қамтамасыз ету жолымен қанағаттандырылуы тиіс.</p>

Особые образовательные потребности

Нарушения слуха
Нарушения зрения
Мультисенсорные нарушения
Физическая инвалидность

Проблемы с социальным, эмоциональным и психическим здоровьем

Потребности в речи, языке и общении

Расстройства аутистического спектра

Специфические трудности в обучении

Легкие трудности в обучении

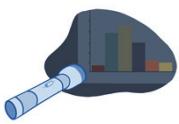
Умеренные трудности в обучении

Глубокие трудности в обучении

Тип и описание нарушения	Описание процесса обучения	Описание поддержки
<p>Специфические трудности в обучении Учащиеся испытывают трудности в одном или нескольких конкретных аспектах своего обучения, но не во всех из них. В эту категорию могут входить учащиеся с диагнозом «дислексия», «дискалькулия» и/или «диспраксия». Диагноз этих специфических трудностей должен быть поставлен соответствующим специалистом, школы должны использовать эти термины только для описания особых образовательных потребностей учащегося. Степень тяжести затруднения может варьироваться от легкой до очень тяжелой.</p>	<p>В дополнение к конкретной области потребностей, учащиеся могут испытывать трудности с памятью и обработкой информации, трудности в организационных навыках, а также трудности с координацией.</p> <p>Специфические трудности с грамотностью (или диагностированная дислексия): Учащийся испытывает заметные и постоянные трудности в приобретении навыков точного и быстрого чтения. Учащийся может испытывать значительные трудности в обучении правописанию, а также может иметь плохое понимание, почерк и пунктуацию.</p> <p>Специфические трудности в счете (или диагностированная дискалькулия): Учащийся демонстрирует заметные и постоянные трудности в усвоении основных понятий чисел.</p> <p>Специфические трудности в двигательных навыках (или диагностированная диспраксия): Учащийся испытывает заметные и постоянные трудности в организации движений и может казаться неуклюжим. У ученика могут возникнуть значительные трудности в развитии крупной и мелкой моторики, и может показаться, что он неохотно выполняет действия, требующие моторного планирования – прыжки, ловля мяча и т.д. У ученика могут быть плохое равновесие и координация.</p>	<p>Для подавляющего большинства этих учащихся их потребности должны быть удовлетворены путем обеспечения надлежащего высококачественного обучения, дифференциации и вмешательства.</p>

Оқытудың әмбебап дизайны технологиясы

Оқытудың әмбебап дизайнны (ағылш. *Universal Design for Learning – UDL*) – педагогтерге барлық білім алушылардың қажеттіліктеріне жауап беретін оқу процесін әзірлеуге көмектесетін құрылым. *UDL* Р. Мейстің идеяларына негізделген және білім алушылардың әртүрлі білім беру қажеттіліктерін қолдауды қамтамасыз етеді.

Білім берудегі әмбебап дизайнның артықшылықтары

...барлық білім алушылардың жеке оқу траекторияларын ескеретін білім беру ортасын құруға көмектесу

... оқу процесіне барлық қатысушылардың пайдалануы үшін оқу бағдарламасын, оқыту әдістерін, тапсырмаларды және т.б. барынша бейімдеуді қамтамасыз етуге көмек көрсету

... білім алушының қажеттіліктерін қамтамасыз етуде педагогтің мүмкіндіктерін кеңейтуге көмектесу – әмбебап дизайн оқу бағдарламасын икемді етеді, ал көмекші технологиялар ерекше қажеттіліктері бар білім алушылардың жеке мүмкіндіктерін ескереді

Оқытудың әмбебап дизайнның негізгі принциптері

1) білім алушыларға оқу материалын ұсынудың әртүрлі формалары

Бұл принципке сәйкес оқу материалдары балалардың есту, көру, сезу мүшелерінің ерекшеліктеріне байланысты әртүрлі форматта және әртүрлі қындық денгейінде ұсынылады

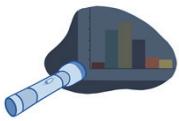
2) білім алушылардың менгерілген материалды ұсынуының әртүрлі формалары

Бұл принципке сәйкес педагог білім алушыларға өздері ишерген материалды кез келген формада ұсынуға ерік береді. Яғни білім алушылардың өз қалаулары мен қабілеттерін ескере отырып, ресурстарды, материалдарды пайдалануда таңдау құқығы бар

3) білім алушыларды оқу процесіне тартудың әртүрлі формалары

• Бұл принципке сәйкес педагог білім алушыны оқу процесіне тарту үшін ынталандырады. Кейір ерекеттерде таңдауга мүмкіндік береді, балалардың өзін-өзі бағалаудына мүмкіндік береді. Соның негізінде қызығушылықтарын арттырады.

Технологии универсального дизайна обучения

Универсальный дизайн означает дизайн предметов, обстановок, программ и услуг, призванный сделать их в максимально возможной степени пригодными к пользованию для всех людей без необходимости адаптации или специального дизайна

Универсальный дизайн для обучения (УДО, англ. *Universal Design for Learning – UDL*) был разработан на основе идей Р. Мейса и предусматривает поддержку разнообразных образовательных потребностей обучающихся, которые всегда будут чем-то отличаться, т.е. иметь свои особенности у любого ученика

Технология универсального дизайна в образовании может...

...помочь создать такую образовательную среду, которая будет учитывать индивидуальные траектории обучения всех учеников...

...обеспечить максимальное приспособление учебной программы, методов обучения, школьных зданий и т.п. для использования всеми участниками образовательного процесса без затрат (времени и средств)

...расширить возможности учителя в обеспечении потребностей учащихся – универсальный дизайн делает учебную программу более гибкой, а вспомогательные технологии обеспечивают физические приспособления, устройства и инструменты для улучшения возможностей учащихся с индивидуальными особенностями

Основные принципы универсального дизайна обучения

1) разнообразные формы представления учебного материала учащимся

Этот принцип гарантирует, что инструкции, вопросы, ожидания и возможности обучения предоставляются в различных форматах и на разных уровнях сложности, удовлетворяя различные уровни способностей и визуальные, слуховые и кинестетические потребности

2) разные формы представления учащимся усвоенного ими материала

Этот принцип гарантирует, что у детей есть множество форматов для ответа, демонстрации того, что они знают, и для выражения идей, чувств и предпочтений. Кроме того, у детей есть выбор в использовании ресурсов, материалов с учетом индивидуальных сильных сторон, предпочтений и способностей

3) многообразные способы вовлечения учащихся в учебный процесс

• Этот принцип обеспечивает различные возможности для привлечения внимания, любопытства и мотивации детей, учитывая широкий спектр интересов, предпочтений. Затем взаимодействие поддерживается путем обеспечения различных уровней подготовки, повторения и соответствующих задач для обеспечения успешного обучения

Оқытудың әмбебап дизайнын қолдануға арналған нұсқаулық

I. Білім алушыларға оқу материалын ұсынудың әртүрлі формаларын қамтамасыз ету

1. Баланың материалды қабылдаудың қамтамасыз етіңіз:

- 1.1 Ақпараттың икемді форматта ұсыныңыз (өлшем, тұс, дауыс, жылдамдық, шрифт және т.б.)
- 1.2 Дыбыстық ақпаратқа балама ұсыныңыз (аудиал білім алушылар)
- 1.3 Көрнекі ақпаратқа балама ұсыныңыз (визуал білім алушылар)

2. Баланың тіл, математикалық өрнектер, таңбаларды таңдаудың қамтамасыз етіңіз:

- 2.1 Сөздік пен өрнектердің нақтылаңыз (сөйлеу стилі, глоссарий, графика, диаграмма, карта, гиперсілтеме, иллюстрация)
- 2.2 Синтаксис пен құрылымының нақтылаңыз (элементтер арасындағы өзара байланысқа көніл аударыңыз)
- 2.3 Мәтіннің, математикалық өрнектің, символдың мағынасын түсіндіріңіз
- 2.4 Барлық қажетті ақпараттың негізгі тілде колжетімділігін қамтамасыз етіңіз
- 2.5 Альтернативаларды — иллюстрациялар, суреттер немесе интерактивті графика ұсыныңыз

3. Баланың материалдың түсінуін қамтамасыз етіңіз:

- 3.1 Қолжетімді ақпаратпен қамтыңыз (қажетті бастапқы деректер)
- 3.2 Негізгі элементтерді белгілеп, астын сыйып қойыңыз
- 3.3 Ұйымдастыруышылық әдістер мен тәсілдердің нұсқаларын ұсыныңыз
- 3.4 Игерілген материалдың қорыту үшін мүмкіндік беріңіз.

II. Білім алушыларға менгерілген материалды ұсынудың әртүрлі формаларын қамтамасыз ету

4. Физикалық әрекеттердің таңдауды қамтамасыз етіңіз:

- 4.1. Балама жауап беру құралдарын ұсыныңыз (қалам, қарындаш, пернетақта, тінтуір, джойстик)
- 4.2. Технологияның тиімді пайдалануға қолдау көрсетіңіз (кедегі жасамау үшін)

5. Қарым-қатынас тәсілдерін таңдауды қамтамасыз етіңіз:

- 5.1 Байланыс үшін әртүрлі құралдарды таңдауга мүмкіндік беріңіз (мәтін, иллюстрация, музыка, видео, өнер, анимация)
- 5.2 Конструкция мен композиция құру үшін үшін әртүрлі құралдарды ұсыныңыз (багдарламалық қамтамасыз ету, веб-қосымша)
- 5.3 Білім алушылардың еркін сөйлеуін арттыратын нұсқаларды ұсыныңыз

6. Атқарымдық функцияның таңдаудың қамтамасыз етіңіз:

- 6.1. Мақсат қою модельдерін, мысалдарын ұсыныңыз
- 6.2. Жоспарлау мен стратегиялық дамуды қолданыңыз
- 6.3. Ақпараттар мен ресурстардың басқаруды ынталандырыңыз
- 6.4. Кері байланыспен қамтамасыз етіңіз

III. Білім алушылардың оқу процесіне тартуудың әртүрлі формаларын қамтамасыз ету

7. Қызығушылықтың сақтау үшін таңдау жасаңыз:

- 7.1 Білім алушылардың жеке таңдаудың және еркін пікір білдіруін қамтамасыз етіңіз
- 7.2 Оқытудың өзектілігін, құндылығын, нақтылығын белгілеңіз
- 7.3 Қауіптер мен алаңдаушылықтарды азайтыңыз

8. Қолдау үшін таңдауды қамтамасыз етіңіз

- 8.1 Мақсаттар мен міндеттердің маңыздылығын арттырыңыз
- 8.2 Қыындықтардың оңтайланылуы үшін әртүрлі талаптар мен ресурстарды пайдаланыңыз
- 8.3 Үйнімактастық пен ұжым құруга ықпал етіңіз
- 8.4 Жоғары сапалы кері байланысты пайдаланыңыз

9. Жоғары сапалы кері байланысты пайдаланыңыз:

- 9.1 Білім алушылардың үміттері мен сенімдерін ынталандырыңыз
- 9.2 Жеке қыындықтардың жеке дағдыларын дамытуға ықпал етіңіз
- 9.3 Білім алушылардың өзін-өзі бағалауы мен рефлексиясын дамытыңыз

Тапқыр, білімді білім алушылар

Стратег білім алушылар

Өзіндік мақсаты бар, мотивацияланған білім алушылар

CAST, 2013, www.cast.org

Руководство по использованию универсального дизайна обучения

I. Обеспечение разнообразными формами представления учебного материала обучающимся

1. Обеспечьте выбор для восприятия:

- 1.1 Предложите информацию в гибком формате (размер, цвет, громкость, скорость, шрифт и т.п.)
- 1.2 Предложите альтернативы для аудиальной информации (обучающиеся-аудиалы)
- 1.3 Предложите альтернативы для визуальной информации (обучающиеся-визуалы)

2. Обеспечьте выбор для языка, математических выражений, символов:

- 2.1 Уточните словарь и символы (стиль речи, глоссарий, графика, диаграмма, карта, гиперссылка, иллюстрация)
- 2.2 Уточните синтаксис и структуру (подчеркивание взаимосвязи между элементами)
- 2.3 Предложите расшифровку текста, математические выражения, символы
- 2.4 Обеспечьте доступность всей ключевой информации на основном языке
- 2.5 Предоставление альтернатив — иллюстраций, изображений или интерактивной графики

3. Обеспечьте выбор для понимания:

- 3.1 Обеспечить доступной информацией (необходимые предварительные данные)
- 3.2 Выделите, подчеркните ключевые элементы
- 3.3 Представьте варианты организационных методов и подходов
- 3.4 Представьте возможности для обобщения обучения

**Находчивые, образованные
обучающиеся**

II. Обеспечение разными формами представления обучающимися усвоенного ими материала

4. Обеспечьте выбор для физических действий:

- 4.1. Предоставьте альтернативные средства для ответа (ручка, карандаш, клавиатура, мышь, джойстик)
- 4.2. Обеспечьте поддержку для эффективного использования технологий (чтобы не создавали препятствия)

5. Обеспечьте выбор для способов выражения и коммуникации:

- 5.1 Предоставьте множество средств для коммуникации (текст, иллюстрация, музыка, видео, искусство, анимация)
- 5.2 Обеспечьте множество средств для создания конструкций и композиций (програм.обеспечения, веб-приложения)
- 5.3 Предоставьте варианты, которые повышают беглость речи обучающихся (эссе, драматическая постановка)

6. Обеспечьте выбор для исполнительской функции

- 6.1. Предоставить модели, примеры постановки целей
- 6.2. Поддерживайте планирование и стратегическое развитие
- 6.3 Стимулируйте управление информацией и ресурсами
- 6.4. Обеспечьте обратную связь

**Стратегически мыслящие
обучающиеся**

III. Обеспечение многообразными способами вовлечения обучающихся в учебный процесс

7. Обеспечьте выбор для поддержания интереса:

- 7.1 Предоставить обучающимся индивидуальный выбор и свободу выражения
- 7.2 Подчеркните актуальность, ценность, достоверность обучения
- 7.3 Минимизируйте угрозы и отвлекающие моменты

8. Обеспечьте выбор для поддержания

- 8.1 Повысьте значимость целей и задач
- 8.2 Используйте различные требования и ресурсы для оптимизации трудностей
- 8.3 Способствуйте коллаборации и созданию коллектива
- 8.4 Используйте больше качественную обратную связь

9. Обеспечьте выбор для саморегуляции:

- 9.1 Стимулируйте ожидания и веру обучающихся
- 9.2 Способствуйте развитию личных наработок преодоления трудностей
- 9.3 Развивайте самооценку и рефлексию обучающихся

**Целеустремлённые,
мотивированные обучающиеся**

Оқу процесінде инклюзивтілік қағидаттарын жүзеге асыру қағидаттары

әрбір бала білім алуға құқылы

әрбір баланың өзіне тән ерекшеліктері, қызығушылықтары, қабілеттері және оқу қажеттіліктері болады

ерекшеліктер мен қажеттіліктердің кең спектрін оқу бағдарламаларын бейімдеуде және оқу процесін ұйымдастыруда назарға алу қажет

ерекше білім беруді қажет ететін балаларға жалпы білім беретін мектептерде оқуға қолжетімділікті қамтамасыз ету қажет, бұл мектептерде жағдай балалардың қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағдарланған педагогикалық әдістер негізінде жасалуы тиіс

инклюзивті білім беру қағидаттарын сақтайтын білім беру ұйымдары баршаға арналған білім беруді қамтамасыз етуде, инклюзивті қоғамды құруды –баршаға қолайлы атмосфера қалыптастыруды, дискриминацияға қарсы қаресте ең тиімді құрал болып табылады

Критерии реализации принципов инклюзивности в учебном процессе

каждый ребенок имеет право на образование

каждый ребенок имеет уникальные особенности, интересы, способности и учебные потребности

особенности и широкий спектр потребностей необходимо принимать во внимание при адаптации учебных программ и организации учебного процесса

детям с особыми образовательными потребностями необходимо обеспечить доступ к обучению в общеобразовательных школах, где необходимо создать условия на основе педагогических методов, ориентированных, в первую очередь, на удовлетворение потребностей обучающихся

организации образования, соблюдающие принципы инклюзивного образования, являются наиболее эффективным инструментом в обеспечении образования для всех, в создании инклюзивного общества –благоприятной атмосферы для всех, в борьбе с дискриминацией

Академияның ақпараттық платформалары

UBAEDUKZ

UBA.EDU.KZ

ALTYNSARIN_AKADEMIASY

BILIM 4.0

UBAKZ_BOT
UBAEDUKZ

Нұр-Сұлтан қ., Мәңгілік өл даңғылы, 8

«Алтын орда» БО, 15-қабат, 1505.

+ 7 7172 72-58-79

inclusion@uba.edu.kz

Назарларыңызға рақмет!